

Kültürel Alışverişe Zemin Hazırlamak

Adeleke OMITOWOJU- Afrika Diaspora Forumu

2008 yılında gerçekleştirilen Türkiye– Afrika İşbirliği Zirvesi’nde “Türk ve Afrikalı STK’lar arasında etkin bir iletişim ağının oluşturulması” yönünde bir çağrıda bulunulmuştur. Bu makale, Türk ve Afrikalı liderlerin, her iki ulus arasındaki kültürel ve iletişimsel bölünme arasında bir köprü oluşturulması adına, bitmez tükenmez çabalarının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Günümüzde, Saygıdeğer Dr. Erieka Bennett’in liderliği altındaki Afrika Diaspora Forumu, Afrikalıların ve Türklerin ortak hedeflere ulaşmak üzere çok yönlü boyutlar üzerinde bir araya gelebilecekleri yolların geliştirilmesi sürecine katkıda bulunmaya kendini adanmış durumdadır.

Kurum, Türkiye ile Afrika arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla 1998 yılında oluşturulmuş; ancak asıl geçmişi, Türkiye’nin Güney Afrika’da konsolosluk açtığı yıl olan 1860’a kadar dayanmaktadır. 12 Nisan 2005 tarihinde Addis Ababa’daki Türk Büyükelçiliği’nde Türkiye’ye Afrika Birliği gözlemci statüsü verilmiştir. Aynı yıl, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, çok sayıda Afrika ulusuna ziyaretlerde bulunarak bir tarihe imza atmış; Ekvator’un güneyinde yer alan bir ülkeyi ziyaret eden ilk Türk Başbakanı olmuştur. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın söz konusu turunu takiben Türkiye, 2008 Türkiye– Afrika İşbirliği Zirvesi’nde Afrika’yı stratejik ortak olarak kabul etmiştir. Aynı yılın Mayıs ayında Türkiye, Afrika Kalkınma Bankası’na üye olmuş ve Hükümetlerarası Otorite ve Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) ile ilişkilerini güçlendirmiştir. Esas itibarıyla, Afrika– Türkiye ilişkileri nesiller boyu sürmüş olsa da bu tarihin bir dönüm noktasına günümüzde imza atılmaktadır.

AFRİKA DİASPORASI: Tanım ve İlişki

Afrika Diasporası, Afrika Birliği tarafından şu şekilde tanımlanmaktadır: “Tarihsel hafızada ataları, Afrika’dan gelen, ancak hali hazırda kıta sınırları dışındaki diğer ülkelerde ikamet eden ve bu ülkelerde vatandaşlıkları bulunan kişiler.” Afrika Diasporası, Afrika ve dış dünya arasında son derece önemli bir bağdır. Afrika Diasporası, esasında Afrika’nın faydalanabileceği ve kendi yararına kullanabileceği kritik beceri ve bilgilere haizdir. “Beyin göçü” konusu üzerinde takılıp kalmamak için, yeni bir perspektifin benimsenmesi gerekmektedir; Afrika’nın Diaspora’sını dâhil edebileceği ve Diaspora’nın sahip olduğu bilgi ve deneyimlerin, kendi ana vatanlarının yararına olacak şekilde sistematik olarak dağılımının yapılabileceği yollar aranmalıdır.

Afrika Birliği, yakın zaman içinde Afrika’daki 6. Bölgeyi tanımaya başladı: Diaspora. Dolayısıyla, Afrika– Türkiye ilişkileri ele alınırken, Afrika Diaspora’sının göz ardı edilmemesi gerektiği ortadadır. Ayrıca Türkiye ve Afrika; toplumsal, ekonomik ve siyasi anlamda işbirliğine girerken, her iki ulus arasında nüfus dağılımı söz konusu olacaktır. Bu nedenle politikaların, mekanizmaların ve altyapının, çoklu kapasiteler üzerinde

işbirliğinin ve iletişimin büyümesine yardımcı olacak şekilde oluşturulması oldukça önemlidir.

Türkiye; Afro- Türk Forumu'nda kendi Afrika Diasporası'na ev sahipliği yapmaktadır. Bu insanların ataları, Afrika'nın kuzey bölgelerinden gelmiş ve izleri, atalarının Türkiye'ye köle olarak getirildikleri Osmanlı İmparatorluğu'na dayanmaktadır. Söz konusu Afro-Türklerin, Türkiye ve Afrika arasında meşhur bir köprü niteliğinde, benzersiz bir kimlikleri vardır ve bugüne kadar Türk toplumuna büyük katkılarda bulunmuşlardır. Afrika ve Türkiye, aralarındaki ilişkilerin kolaylaştırılması yolunda çalışmalar gerçekleştirirken, ileriye dönük ortak politikalar geliştirmek ve en iyi uygulamaları içeren bir model oluşturmak adına Afro- Türk topluluğuna ulaşılması, sağduyulu ve gerekli bir adım olacaktır.

AFRİKA DİASPORA FORUMU: Kısa Tarihçesi ve Türkiye – Afrika İlişkilerinin Güçlendirilmesi Sürecindeki Rolü

Son 20 yılda Afrika Diaspora Forumu (DAF), Afrika Diasporası'nı kendi ana vatanlarının koşulları ve gereksinimleri hakkında bilgilendirmek ve ilgili süreçlere dâhil etmek üzere son derece önemli bir rol üstlenmiştir. Afrika uluslarının, kendi diasporaları ile doğrudan diyalog kurmalarının gerekliliğini savunan DAF, Afrika kıtasının tek bir ağızdan konuşmasını sağlamıştır. Afrika Diaspora Forumu, kendisini Afrika Diasporası ve Diaspora'nın kendi vatanları arasında temel bir bağ olarak konumlandırmak amacıyla günümüze dek bıkılmak ve yorulmak bilmeksizin çalışmıştır. DAF'ın göze en çok çarpan başarıları arasında, Afrika Birliği'nde bir koltuk elde edilmesi, Obama Yönetimi tarafından tanınması ve kendilerini, diasporalarına ulaşmaya adanmış Afrika heyetlerinin oluşturulması yer almaktadır.

Afrika uluslarında kapasite azaltılmasının kolaylaştırılması amacıyla DAF, aktif bir şekilde Diaspora'nın yeteneklerinden istifade etmenin yollarını aramaktadır. DAF, Afrika imajının değiştirilmesi amacıyla Afrika'daki diasporanın önde gelen mensuplarını içeren ve Devlet Başkanları'yla işbirliği içinde medyaya yönelik kampanyalar düzenlemektedir. DAF, Afrika'nın geleceğinin, topraklar içinde birlik ve işbirliğine dayalı olduğunu düşünmekte ve Afrika ile dünya arasında alış verişin kolaylaştırılması için iyi bir biçimde konumlanmış bulunmaktadır.

Bugüne kadar gerek özel sektör gerekse kamu sektörü, DAF'ın girişimlerini destekleme konusunda gönüllü olmuşlardır. Hükümetler, Diaspora'nın kendi ülkelerine daha fazla dâhil edilmesinin yolunu açmak yolunda politikalar benimseyerek Diaspora ile ilişkilerini geliştirmektedirler. Özel sektörün rolü; en iyi uygulamaların, iş modellerinin ve stratejilerin paylaşılmasını, desteklenmesini ve değiştirilmesini mümkün kılmak ve böylece kendi ana vatanlarının ekonomik durumuna katkıda bulunmalarını sağlamaktır. Aslında, ülke topraklarındaki koşulların geliştirilmesinde hızlandırıcı bir rol oynayan, fikirlerin ortak dolaşımıdır. Neticede bu girişimlerin hedefi bir "eve dönüş" yolu

oluşturmak ve vatanlarına dönmek isteyen Afrika Diasporası mensuplarına yardımcı ve destek olmak; kendi ülkelerine aktif katkıda bulunmalarını sağlamaktır.

Diaspora ile ilişkili girişimlerin başarısına dair kilit faktörler, Diaspora'nın Afrika'daki Devlet Başkanları'nın desteğini ısrarla beklemek becerisinde yatmaktadır. Ayrıca DAF, Afrika liderliğini yürütebilecek genç ve istekli diasporaları çalıştırarak ve eğiterek Afrika ülkelerinin entelektüel sermayesini oluşturmanın yollarını aramaktadır. DAF çalışmalarının sonucunda da çeşitli Afrika uluslarının liderleri, kendi ülkelerinde benzer diaspora misyonlarının oluşturulması talebinde bulunmuşlardır. Diaspora misyonuna ilave olarak DAF, başarı ve ilerleme hikâyelerine vurgu yaparak kıtanın imajını düzeltmeye yönelik çalışmalar da yürütmektedir.

Afrika Diaspora Forumu'nun kurucusunun ve Misyon Başkanı'nın ifadeleriyle, "Kardeşlerimiz olarak Türkiye'yi Afrika'da ikinci, belki de ilk adres arayışında olmaya davet ediyoruz. Bizler Afrikalılar olarak Türk kardeşlerimizi anlamaya, hiç olmadığı kadar kendimizi adanmış durumdayız. Birbirimizi daha iyi anlamamız ve aramızdaki bağların kıymetini bilmemiz gerekmektedir. İlerledikçe çabalarımızı, Afrika ve Türkiye tarihi bugün yeniden yazılıyormuş gibi görmeli; bu çabaların gelecek nesillerde ulusumuzun şeklini belirleyeceğine inanmalıyız".

AFRİKA VE TÜRKİYE: Tarihsel Perspektif

Dünyaca ünlü tarihçi ve Afrikalı bilimadamı John Henrik Clarke, vaktiyle "tarih; insanların, günümüzün siyasi ve kültürel dönemini anlatmak için kullandıkları bir saat gibidir. İnsanlara, eskiden nerede ve ne olduklarını, şimdi nerede ve ne olduklarını söyler. En önemlisi ise tarih, bizlere nereye gitmemiz ve kim olmamız gerektiğini söyler." şeklinde bir tanım kullanmıştı. Afrika ve Türkiye arasındaki tarihsel bağ; toprakları Cezayir, Mısır, Eritre, Somali, Sudan ve Tunus'a kadar uzanan Osmanlı İmparatorluğu dönemine dayanmaktadır. Günümüz Türkiye'sine köle olarak getirilen ve halen Türkiye'de yaşayan Afrikalılar "Afro- Türk" olarak adlandırılırlar. Bu kültürel grup, Afrika ile Türkiye arasındaki etkileşimin önemli bir temsilcisidir.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde imparatorluk, Afrika'nın kendisine getirdiği kültürel çeşitliliği içine sindirmiştir. Siyah Afrikalılardan, Araplardan, Yahudilerden, Hristiyanlardan ve diğerlerinden gelen kültürel etki ile imparatorluk, en iyi şekilde çeşitli ulus ve ırktan gelenlerin kaynaştığı nokta olarak tanımlanabilecek, kültürel bir merkez haline gelmiştir. Türk liderler, kültürel ve dini özgürlüğün önemini anlamış ve bölgede istikrar sağlamak amacıyla azınlık gruplarına haklar vermişlerdir.

KÜLTÜREL BÖLÜNME ARASINDA KÖPRÜ OLUŞTURMA

Afro-Türk ilişkilerinin geliştirilmesi anlamında kritik değeri olan husus, karşılıklı olarak birbirini anlamaya çalışmak olmalıdır. Aslında her iki ırk, aynı anneden doğmuş olsa da zaman içinde Türkiye ve Afrika kültürel parmak izlerini şekillendiren çok sayıda tek kimlik

oluşturulmuştur. İki taraf arasındaki ortak çizgi, ulusların paylaştığı kültürel çeşitliliktir. Denilebilir ki, biri Nil Nehri'nin ağzında başlayan ve Güney Afrika Cape Town'da sona eren bir kara yolculuğuna çıksa, Afrika'nın kültürel çeşitliliğini görüp buna hayran kalacaktır. Benzer şey, Türkiye için de söylenebilir. Türkiye, sahip olduğu insan, tarih, lehçe ve inançlar mozağıyle iftihar eden bir ülkedir. 2010 yılına doğru atılan 2009 yılında Afrika ve Türkiye'nin sahip olduğu çeşitliliği kullanması ve kritik değer taşıyan bir değişim hareketine dâhil etmesi için oldukça verimli bir zemini bulunmaktadır. Bu yapılabildiği takdirde daha iyi uluslar ve daha güçlü liderler olabileceklerdir.

Kültür, çok çeşitli olarak tanımlanan bir kavramdır. En genel tanımı ise "bir kurumu veya organizasyonu karakterize eden ortak tutumlar, değerler, hedefler ve uygulamalar grubu" şeklindedir. Çoğunlukla göz ardı edilen ve aslında bir o kadar enteresan yanı ise kültürün aynı zamanda "özellikle eğitim yoluyla entelektüel ve ahlaki fakülteler geliştirme eylemi" olmasıdır. Dolayısıyla, kültürün bir grup içindeki gruplarla ilişkili olduğu düşünülürse, bu kavramın aslında eğitim ve çevre etkenlerinin dinamizmi ile yürütüldüğü görülmektedir. Bu nedenle tüm kültürlerin, kendi hedef ve amaçlarına ulaşmak için eğitim ve iletişim yollarını kullanması kaçınılmazdır.

KÜLTÜREL BOŞLUKLARI DOLDURMA ANLAMINDA İLETİŞİMİN ROLÜ

Afro-Türk ilişkilerinin geliştirilmesi anlamında iletişim önemli bir araç olacağından, öncelikli olarak açık bir yol haritası belirlenmelidir. Bu anlamda bir yol haritası olarak kullanılabilir bir şablon geliştirilmiştir:

Her Bir Ulusun Çekirdek Yeterliliklerinin Tanımlanması

Bir kıta olarak Afrika, Afro- Türk ilişkilerine her bir ülkenin kendi bireysel değerini katmasını ifade eder. Minerallerden benzine, tarımdan bilgi teknolojisine, Afrika'daki her ülkenin sunacağı başka bir şey ve sahip olduğu başka özellikle bulunmaktadır. Türkiye'nin de her bir Afrika ülkesinin, adil ve karşılıklı bir ilişkinin geliştirilmesi yolunda neler sunabileceğine dair önceden detaylı bir inceleme yapması, sağduyulu bir davranış olacaktır. Türkiye, Afrika uluslarının kendilerini geliştirmek zorunda olduğu üretim kapasitesi alanında sıkı bir rekabet gücüne sahiptir. Afrika'yı üretim tesisleriyle doldurmanın ötesinde Türkiye, uygun teknik ve en iyi uygulama eğitimlerinin kullanılabilir olduğu bir teknoloji değişim süreci başlatmalıdır. Bu da, mesleki okulların, idari eğitim seminerlerinin ve karşılıklı yarar sağlayacak ticari anlaşmaların oluşturulmasıyla mümkün olacaktır.

Her İki Ulusun da Coğrafi Yapılarının İncelenmesi

Daha önce de belirtildiği üzere Afrika; bir ülke değil, bir kıtadır. Türkiye, en iyi hizmeti Afrika ile bağların oluşturulmasına yönelik bölgesel bir strateji geliştirilmesi kaidesiyle alabilir. Bunun için, belirli bir Afrika bölgesinin çıkarlarını temsil eden bir bölgesel örgütle

(örneğin ECOWAS) birlikte çalışılması gerekmektedir. Taraflar arasında iletişim noktası olarak büyükelçilikler, konsolosluklar, misyonlar ve üniversiteler kurulmalıdır.

Karşılıklı Alış Veriş Kolaylaştıracak Kilit Liderlik ve Organizasyonların Katılımı

Türkiye'nin Afrika'ya yönelik desteği, tüm kıtayı farklı düzeylerde etkiler. Ekonomik, toplumsal kalkınma, kültürel değişim ve devlet anlaşmalarının tamamı, Afro- Türk etkileşiminin birer aracıdır. Bu anlamda kamu, özel ve sivil toplum sektörlerinde kilit tarafların temsil edilmesi gerekmektedir. Bu şekilde Afro-Türk ilişkileri arasında bir hızlandırıcı görevi görmesi için kılavuzluk, bilgi ve politika tavsiyeleri sağlanacaktır. Bu yaklaşım, katılımcı taraflara yönelik birleşmiş bir cephe oluşturacak çok yönlü bir düzenlemeyi de beraberinde getirecektir.

Her Ulusun İşbirliği Aracılığıyla Elde Etmek İsteddiği Şeyin Ne Olduğunun Belirlenmesi

Daha önce de ifade edildiği üzere Afrika'yla iki taraflı olarak iletişim kurulmamalıdır. Afrika; sahip olduğu çeşitliliği, güçlenen orta sınıf ekonomileri, yetenekli ve rekabetçi işletmeleri ve açılıma yönelik çeşitli imkânlarıyla kıvanç duymaktadır. Afro-Türk ilişkilerini yükselişe götürecektir olan sinerjidir ve bu imkânların bölgesel ve ülkesel düzeylerde tanımlanması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Türkiye, kalkınmaya yönelik yükselen beklentilere sahip büyüyen bir ekonomi olarak tanımlanabilir. Bu büyüme ile birlikte ülkede doğal kaynaklara ve üretilen mallara, Afrika tarafından üretilebilecek mallara talep de artmaktadır. Söz konusu ekonomik büyümeye ve işbirliğine yardımcı olmak da Afrika'nın yararına olacaktır.

Bir Veraset Sisteminin Oluşturulması

Türkiye ile Afrika arasındaki değişimin çatısı, her iki tarafın da kapasite oluşturma ve bilgi paylaşımı anlamında gelişme kaydetmek üzere gerçekleştirecekleri sinerjik bir girişimle kolaylaştırılmalıdır. Bu amaç uğruna çeşitli iletişim yöntemleri; eğitimsel, devletsel ve ekonomik düzeylerde uygulanmalıdır. Yarının liderleri, bugünün liderlerine göre şekil alacağından; Afro-Türk işbirliğinden doğan programların, sürecin ve girişimlerin sürdürülebilirliğini sağlamak üzere bir veraset sistemi oluşturulmalıdır. Bu süreç gençlerle başlar.

Üniversitelerdeki değişim programları, Afrika ile Türkiye arasında iletişim ve işbirliği kültürünün oluşturulabileceği bir araç olarak kullanılabilir. Türkiye'nin Afrika ülkelerinden 2000'den fazla öğrencinin gelişini desteklemesi, bu hareketi hızlandıran bir girişimdir. Afrika ise ülke düzeyinde aynısını yapmaya cesaret etmelidir. Türk nüfusundan daha çok kişi Afrika'da eğitim imkânları arayışına girdikçe, Afrika da akademi mozaiğine Türk kardeşlerini dâhil etmeye hazır durumda olmalıdır. Ayrıca profesyonel düzeyde değişim programları, en iyi uygulamaların paylaşılmasına yardımcı olur ve yüksek öğrenim başarılarını hızlandırır. Türk öğrencilerinin Afrika edebiyatında, sanatında, tarihinde ihtisas yapma istekleri teşvik edilmeli; Afrikalı öğrencilerin ise Türk

dili ve tarihine yönelik benzer istekliliğe sahip olmaları sağlanmalıdır. Üniversiteli nüfus, bir toplumda değişiklik yaratmaya en fazla yatkın gruptur. Üniversite düzeyinde yapılacak sağlıklı değişimlerle, gelecek nesillere yönelik olumlu ilişkilerin sürdürülebilirliği desteklenebilir ve garanti altına alınabilir.

KÜLTÜR VE İLETİŞİM: Medyanın Rolü

Ulusların birbirlerini daha iyi anlamasını sağlamak amacıyla medya düzeyinde daha fazla çaba sarfedilmesi gerekmektedir. Maalesef Türkiye ile Afrika arasındaki etkileşim, bugüne kadar kıtaya dair makro görünüm sağlayan uluslararası medya topluluğu ile sınırlı kalmıştır. Bu tutum, Afrika'yı bir kıta olarak değil, ülke olarak görmekle eşdeğerdir. Neticede bu bakış açısıyla Afrika, sınırlı kapasitesi ve dış yardımlara bağımlılığıyla bilinen, zor durumdaki bir kıta olarak lanse edilmektedir. Ancak bunun aksine, Afrika'nın kalkınması yolunda önemli gelişmeler sağlanmış; Afrika uluslarının birçoğu, uluslararası rakiplerinin kalkınma hızlarını dahi gerilerde bırakmıştır. Bu türden başarıları vurgulamak, yanlış anlamaları ve yanlış iletişimleri düzeltmek üzere toplumları bilgilendirmek, gerek Afrika gerekse Türkiye'nin sorumlulukları arasında yer almaktadır. Bunun için de Türk medyası, Afrika'da bölgesel bürolar açmalı; yine Afrika medyası da Türkiye sınırları içinde ofisler oluşturmalıdır. Medya sektöründeki ilişkileri güçlendirmek adına yıllık ortak Türk– Afrika medya zirveleri düzenlenmeli; bu şekilde Afrika ve Türk halklarının önemli bakış açıları ortaya konulmalıdır. Bunu sağlamak üzere Afrika ve Türk topluluklarının şöhretli ve önde gelen mensuplarına vurgu yapılmalıdır.

KÜLTÜR VE İLETİŞİM: Diaspora ve Elçiliklerin Rolü

Her ulusun en tamamlayıcı bileşenlerinden biri, söz konusu ulusun diasporasıdır. Zorla ya da tercihen diaspora, kendi milleti ve dinamik dış dünya arasında bir aracı görevi görmektedir. Kapasite oluşturmadan, en iyi uygulamaların paylaşımına kadar her ulusun diasporası, ana vatanlarının geliştiğini ve ilerleme kat ettiğini garanti etme anlamında temel konumda bulunmaktadır. Afro-Türk ilişkilerinde de diasporanın gelişimini takip etmek üzere sosyal yardım programları başlatılması önerilebilir. Bu girişimi hızlandırmak amacıyla yerel elçilikler, diaspora ve ana vatanları arasında bir iletişim noktası olarak yer alabilirler.

Afro-Türk işbirliği konusunda elçilikler, ziyaretçi ve turistlerin vize almalarını, ev sahibi ülkeye dair bilgi edinmelerini sağlarlar ve diplomatik ilişkileri yürütürler. Bu durum, Afrika ülkelerinin ve Türkiye'nin ekonomik, toplumsal ve siyasi açılardan çıkarına olan bir durumdur. Kalkınma konusunda ise elçilikler, istihdam ve yatırım imkânları arayışında olan yabancılara yardımcı olarak ülkelere döviz girişini sağlarlar. Türkiye'nin hali hazırda Afrika genelinde 13 Büyükelçiliği ve 23 Fahri Konsoloslugu bulunmakta ve Büyükelçilik sayısının 15'e; Konsolosluk sayısının ise 24'e çıkarılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Afrika ise Türkiye'de elçilikler ve konsolosluklar açılmasına yönelik çalışmalarını sürdürmekte olup; Türkiye'de konsolosluklar açmanın karşılığını almayı umut etmektedir.

Afro- Türk ilişkilerinin hızlandırılması sürecinde en önemli unsur, kültürel danışmanlık anlamında büyükelçiliklerin ve konsoloslukların oynayacağı roldür. Büyükelçilikler ve konsolosluklar, yabancı ülkeleri ziyaret eden kişilerin ilk temas noktası olmaları münasebetiyle yabancı uluslarla iletişim kurma hevesinde olan kişiler, ev sahibi ülkeden üyelerle etkileşime girme anlamında kritik değer taşıyan kültürel nüansları ve en iyi uygulama örneklerini yeteri derecede bilemiyor olabilirler. Bu durumda, özel kurullara, büyükelçiliklere ve konsolosluklara, ziyaretçilerin, ziyaret ettikleri ülkenin kültürü ve insanlarını daha iyi anlamalarına yardımcı olacak kültürel yönelim programları oluşturma görevi düşmektedir. Bu sayede ziyaretçiler, interaktif süreçte üstünlük elde ederler ve çoğunlukla bir ülkeyi “gözleri kapalı biçimde” ziyaret etmekle ilişkilendirilen kültürler arası tuzaklara düşmekten kurtulurlar.

AFRO- TÜRK İLİŞKİLERİ: Geleceğe Yönelik Bir Bakış

Afrika ile Türkiye arasındaki stratejik ilişkiler, iki ulus arasında var olan kültürel ve tarihsel sinerjilerle çok çeşitli yollardan kolaylaştırılmaktadır. 2005 yılından bu yana Afrika'nın ve Türkiye'nin liderleri arasındaki iletişim bağları arttıkça, ticaret ve iş bağları da yükseliş göstermektedir. Bu açılım, kısmen Türkiye'nin konsolosluk, yatırım, toplumsal ve eğitimsel düzeylerde Afrika'daki varlığıyla yönetilmektedir. Keza Afrika da aynı derecede olmasa da Türkiye'de varlık göstererek süreci yönlendirmektedir. Türkiye, Afrika ile ilişkilerini geliştirmenin yollarını ararken, kıtasal temelde değil de bölgesel temelde bir strateji oluşturulması kilit önem taşımaktadır. Çünkü Afrika, 54 ülkeden ve binlerce kültürel gruptan oluşmaktadır; tek boyutlu bir yaklaşım, bu anlamda işe yaramayacaktır.

Girişimin temelinde, yukarıda ele alınan şu çerçeve bulunmalıdır:

1. Her ulusun, işbirliği aracılığıyla elde etmek istediği şeyin ne olduğunun belirlenmesi,
2. Karşılıklı ticareti kolaylaştıracak kilit liderlik ve kuruluşların katılımları,
3. Her iki ulusun da coğrafi yapılarının incelenmesi,
4. Her bir ulusun çekirdek yeterliliklerinin tanımlanması,
5. Bir veraset sistemi oluşturulması.